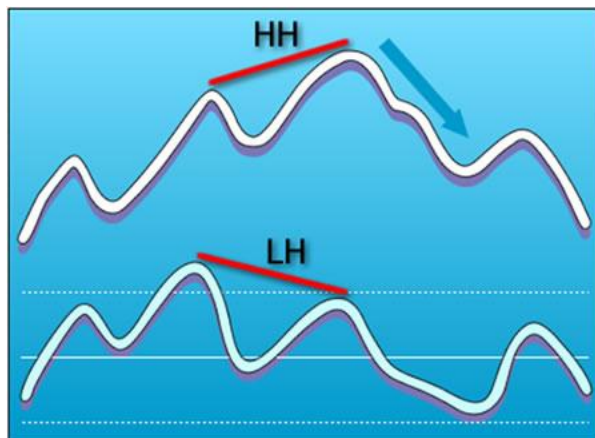

آموزش واگرایی در اندیکاتورها

تیر ۱۳۹۴، توسط **هانیق فرهادی پور** -

آموزش واگرایی در اندیکاتورها

مقدمه

در ابتدا اندیکاتورها را معرفی می کنیم و در ادامه آموزش انواع واگرایی ها که در قیمت و اندیکاتورها به وجود می آید را ارائه می کنیم .

اندیکاتور چیست ؟

اندیکاتورها ابزارهایی هستند که بر مبنای محاسبه قیمت ، حجم معاملات ، جریان نقدی پولی حرکات و نوسانات واقعی قیمت در محاسبه می کنند.

کاربرد این اندیکاتورها این است که در واقع این امکان را برای تحلیلگر فراهم می کند که اطلاعات اضافی و مازاد بر روند کلی سهم جمع آوری کند.

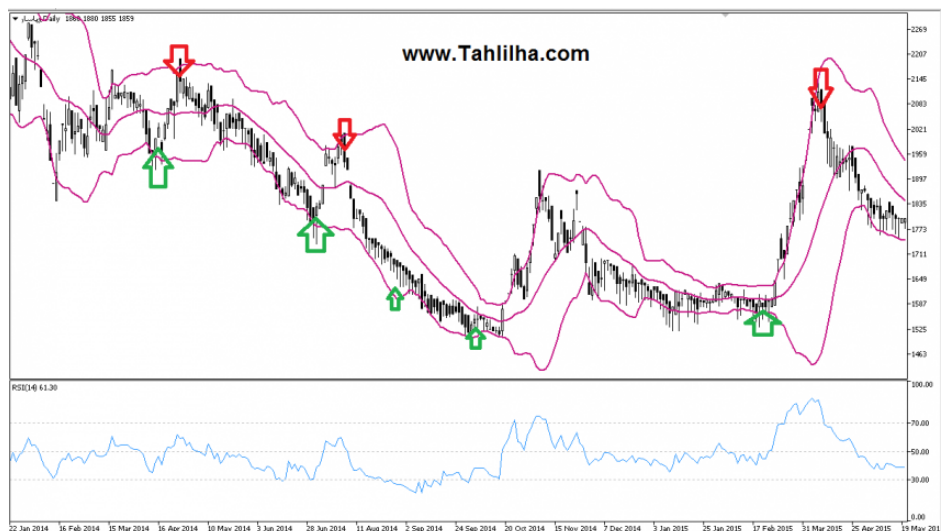
اندیکاتورها را از یک منظر به دو دسته زیر تقسیم می کنند :

۱، اندیکاتورهای پیشرو (Leading): این نوع از اندیکاتورها به عنوان یک نوع سیگنال برای شناسایی رویدادهایی در آینده شناخته شده اند. در واقع ماهیت **پیش بینی** رخدادها صورت گرفته در قیمت را دارد. عمده اندیکاتورهای پیشرو شامل اسیلاتورها می شوند. منظور از اسیلاتورها هم این است که در یک بازه خاصی در حال نوسان هستند . برای مثال : اندیکاتور RSI به عنوان یکی از اندیکاتورهای پیشرو هست و در عین حال جزء اسیلاتورها هم می باشد چون در بازه ۰ تا ۱۰۰ است) ولی به طور معمول بین ۳۰ تا ۷۰ (در حال نوسان هستند. در طول صورت گرفتن این نوسان ، نقاط **اشباع خرید (over bought)** و **اشباع فروش (over sold)** هم مورد بررسی قرار می گیرد. در شکل زیر نمونه ای از اشباع خرید و اشباع فروش در RSI مشخص شده است. زمانی که با اشباع خرید در روند مواجه می شویم باید انتظار داشته باشیم که روند به مرور **روند کاهشی** به خودش بگیرد و در صورتی که به نقطه اشباع فروش می رسمیم ، روند آماده این است که وارد **روند صعودی** بشود.

۲، اندیکاتورهای تاخیری (Lagging): این اندیکاتور اطلاعات مفید و ارزشمندی در خصوص سهم، در طول روند در اختیار تحلیلگر قرار می دهد. در اصل حالت پیش بینی روند را که در اندیکاتور پیشرو می باشد را ندارد. تمرکز بیشتر این اندیکاتورها به روی روند معاملاتی هست و اینکه کمتر سیگنال های خرید و فروش را به معامله گران می دهند. **باند بولینگر** و **میانگین متحرک** نمونه هایی از این اندیکاتورها می باشند.

شکل زیر مثالی از باند بولینگر در سهم وپاسار در نمودار روزانه است.

در نمودار باند بولینگر به عنوان خطوط حمایتی و مقاومتی عمل کرده است. خطوط پایین به عنوان **حمایت سهم** و خطوط بالایی هم **مقاومت های سهم** محسوب می گردند. در آموزش های بعدی به طور مفصل باند بولینگر مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

واگرایی چیست ؟

واگرایی در حالت کلی به معنای حرکت قیمت و اندیکاتور در خلاف جهت یکدیگر می باشد و نتیجه این امر عموماً این است که در هنگام وقوع واگرایی قیمت از ادامه حرکت می ایستد و تغییر جهت می دهد. مشاهده واگرایی در اندیکاتورها به عنوان یکی از سیگنال های بسیار قوی در علم تحلیل تکنیکال شناخته شده است.

انواع واگرایی

واگرایی به دو دسته تقسیم می شود :

۱، واگرایی معمولی (Regular Divergence) :

خود این واگرایی معمولی به دو دسته واگرایی مثبت و واگرایی منفی تقسیم می شود .

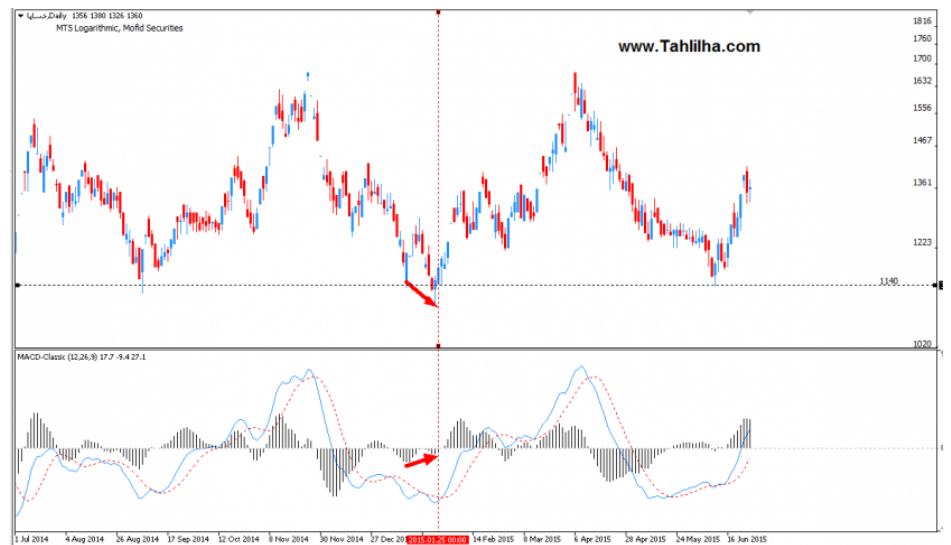
واگرایی معمولی منفی : زمانی به وجود می آید که قیمت سقف جدیدی تشکیل می دهد ، اما اندیکاتور موفق نمی شود که سقف جدیدی بالاتر از سقف قبلی تشکیل دهد .

همان طور که در مثال بالا مشاهده می کنیم (نمودار ساعتی سهم خسایا) واگرایی منفی (RD) وجود دارد. قیمت سقف جدید تشکیل داده در حالی که اندیکاتور موفق به این کار نشده است و به وجود آمدن این حالت خود می تواند هشدار باشد مبنی برای اینکه کنترل ریسک صورت بگیرد چون امکان نزول بازار توسط اندیکاتور MACD تایید شده است.

برای معامله گران سفته باز (منظور از سفته بازاریان، افرادی است که به فکر بدست آوردن سود در بازه زمانی کوتاه مدت هستند) این واگرایی منفی نشانه ای از این می باشد که روند بازار وارد یک فاز نزولی جدید می شود و در نتیجه چشم انداز معاملاتی را مطلوب برانداز نمی کنند.

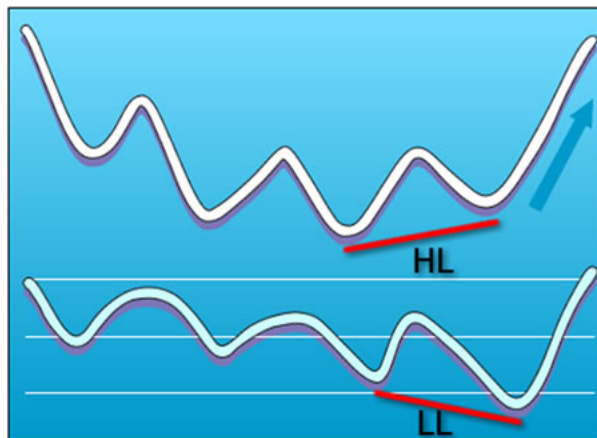
واگرایی معمولی مثبت: این نوع واگرایی در روند نزولی به وجود می آید و به این صورت است که قیمت موفق به تشکیل کف جدید، پایین تر از کف قبلی خود می شود اما اندیکاتور نمی تواند کف جدید بسازد. نمودار زیر این مطلب را به خوبی نشان می دهد.

نمودار بالا نمودار ساعتی سهم خسایا است. همان طور که مشخص است بعد از مشاهده واگرایی مثبت در اندیکاتور در حالی که قیمت سهم روند نزولی دارد، شاهد صعودی شدن روند و رشد سهم هستیم.

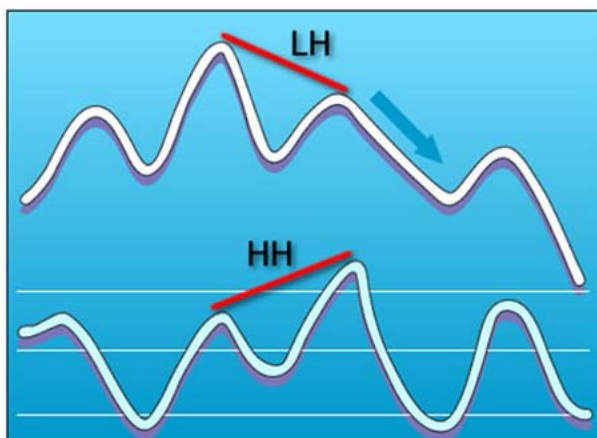
۲، واگرایی مخفی: این نوع از واگرایی معمولاً زمانی تشکیل می شود که قیمت در حال اصلاح شدن خودش می باشد. این واگرایی به دو دسته

الف: واگرایی مخفی مثبت: زمانی به وجود می آید که قیمت موفق می شود کفی بالاتر از کف قبلی خودش تشکیل دهد اما اندیکاتور یک کف پایین تر از کف قبلی خودش تشکیل می دهد. در شکل زیر به خوبی تناقض بین قیمت و اندیکاتور را مشاهده می کنید.

همان طور که مشخص است در شکل ، روند شکل صعودی به خودش پس از مشاهده **واگرایی مخفی مثبت** در نمودار قیمت به خود گرفته است.

ب : واگرایی مخفی منفی : این حالت که طی یک روند نزولی به وجود می آید ، قیمت قدرت اینکه به سقف قبلی خودش برسد را ندارد اما اندیکاتور موفق می شود که یک سقفی بالاتر از سقف قبلی خودش بزند. که موضوع خودش می تواند به عنوان هشدار برای ریزش سهم باشد که باید در نظر داشته باشیم.

همان طور که در تصویر مشخص است ، قیمت موفق نشده سقف جدیدی بسازد در نتیجه ، وارد یک روند نزولی شده است . (با فلش در شکل مشخص شده است)

مثال هایی از انواع واگرایی

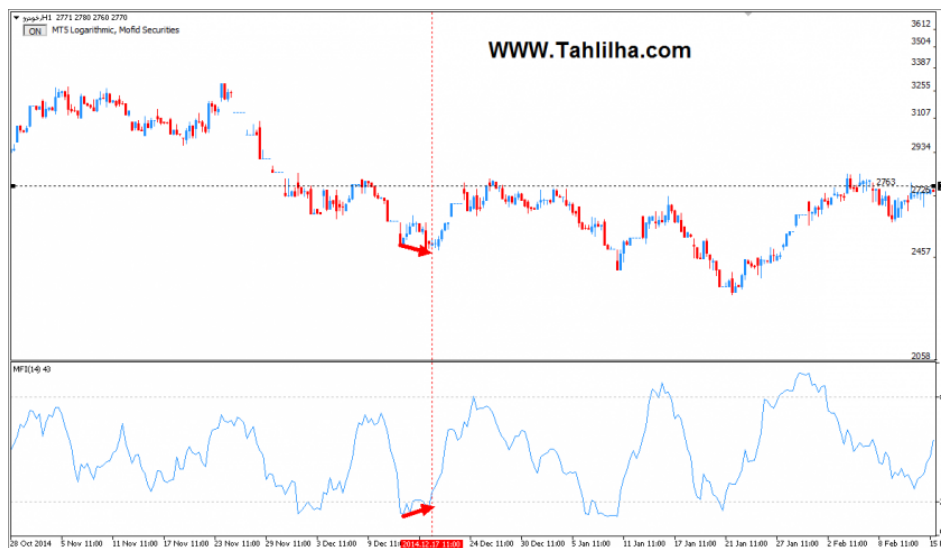
واگرایی مثبت در نمودار وساخت

شکل زیر نمودار روزانه وساخت است . که در آن واگرایی مثبت مشاهده می شود. در این شکل اندیکاتور RSI مورد بررسی قرار گرفته است.

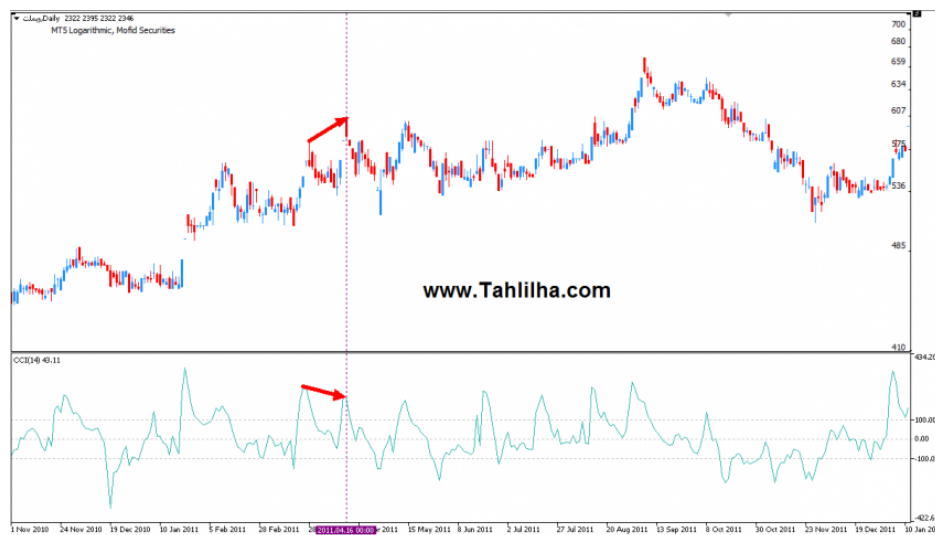
همان طور که دیده می شود با اینکه از اتصال کف های قیمت سهم روند نزولی دارد ، اما در اندیکاتور همان کف های منظر روند صعودی داشته و در نتیجه اینجا واگرایی مثبت رخ داده است ، که باعث رشد سهم در کوتاه مدت شده است . زمانی که از اسپلاتور RSI برای تشخیص واگرایی استفاده می کنیم ، به دلیل اینکه این اندیکاتور جزء اسپلاتورها می باشد ، نقاط اشباع خرید و اشباع فروش را به خوبی در آن مشخص است می تواند برای شناخت واگرایی در روند سهم عامل مهمی به شمار آید. زیرا معمولا واگرایی ها در نقاط اشباع خرید و یا فروش رخ می دهد (برای آشنایی بیشتر با این اندیکاتور مطلب آن را مطالعه نمایید)

واگرایی مثبت در اندیکاتور MFI در شرکت ایران خودرو و تغییر روند سهم

این تصویر نمودار ساعتی در نمودار قیمت ایران خودرو است و اندیکاتور MFI در آن بررسی شده است. همان طور که مشاهده می کنیم ، نمودار قیمت باروند نزولی همراه بوده ولی اندیکاتور MFI روندی صعودی به خودش گرفته و در نهایت سهم با واگرایی مثبت همراه بوده و نمودار با افزایش قیمت رو به رو شده است.

واگرایی منفی در اندیکاتور CCI بانک ملت

نمودار بالا که سهم وبملت در نمودار روزانه است ، واگرایی منفی در اندیکاتور CCI را نشان می دهد. و همان طور که می بینیم سهم بعد از واگرایی ، ریزش کوتاهی را تجربه کرده است.

نتیجه گیری و جمع بندی

برای تکنیکالیست ها واگرایی عاملی مهمی برای تخمین روند سهم که از طریق شناسایی آن امکان متنوع سازی پرتفوی آنها فراهم شود بسیار حائز اهمیت است. تشخیص این واگرایی ها به کمک اندیکاتورها و روند قیمتی سهم صورت می گیرد . به همین دلیل اندیکاتور جزء ابزارهای دقیق برای شناسایی واگرایی ها محسوب می شوند. در آخر این نکته مهم را مد نظر داشته باشید که واگرایی چون خلاف جهت مسیر حرکت سهم است ، امکان اینکه مسیر کامل نشود وجود دارد و اگر مبنای خرید را فقط بر پایه واگرایی ها قرار بدهیم درصد شکست در معاملات افزایش پیدا می کنند.

شما احتمالا به آموزش اندیکاتور های زیر علاقه مند هستید

- آموزش واگرایی در اندیکاتورها
- آموزش اندیکاتور CCI
- آموزش اندیکاتور شاخص میانگین جهت دار یا ADX
- آموزش اندیکاتور RSI
- اندیکاتور MACD مک دی
- اندیکاتور OBV
- آموزش اندیکاتور MFI
- آموزش اندیکاتور استوکاستیک
- آموزش اندیکاتور باند بولینگر (Bollinger Band)
- آموزش اندیکاتور آرون (Aroon)
- آموزش اندیکاتور مومنتوم (Momentum)
- آموزش اندیکاتور میانگین متحرک (Moving Average)

توضیح در مورد اندیکاتور ها :

قطعا شما هم به تحلیل تکنیکال علاقه مند هستید چون اینجایی و در مورد این اندیکاتور ها مطالعه می کنید. اما یک موضوع بسیار مهم اینکه آیا واقعا یاد گرفتن اندیکاتور ها و اینکه خودمان بخواهیم با جزوه ها و کتاب های مختلف در مورد اندیکاتور ها و مباحث دیگر در بازار بورس موفق باشیم امکان پذیر است؟! پس جای تجربه کجاست؟! این تعداد بالای اندیکاتور ، این همه ابزار های مختلف شناسایی سهام خوب بازار بورس ، پس چرا این همه افراد ضرر می کنند ، چرا معدود افرادی می توانند نتیجه خوبی از تحلیل تکنیکال در بازار بورس بگیرند . واقعا چرا؟! بیایید به این موضوع فکر کنیم آیا واقعا اگر قرار بود با مقداری آموزش های اینترنتی جسته و گریخته بتوانیم در سرمایه گذاری موفق باشیم پس باید همه الان در بازار بورس موفق بودند!؟

مساله کجاست واقعا چگونه می توانیم این همه ابزار های مختلف درست استفاده کنیم ؟

برای شما مثالی میزنم ، تا حالا یک یونیت دندان پزشکی دیده اید ؟ پر است از ابزار های مختلف (مثل تحلیل تکنیکال ما که ابزار های مختلفی دارد) حالا آیا شما با داشتن این یونیت می توانید دندان بیماری را درمان کنید؟قطعا جواب خیر است . حتما نیاز دارید تا علاوه بر داشتن دانش کار استادی هم بیاید و برای شما این کار را انجام دهد و بعد از دیدن و تمرین کردن همراه او حالا شما هم کم کم قادر خواهید بود این کار را انجام دهید.بازار بورس ما هم اینگونه است تا زمانی که آموزش های مستمر نبینید و استادی همراه خود نداشته باشید که طریقه استفاده صحیح از ابزار های مختلف را به شما آموزش دهد نمی توانید انتظار داشته باشید یک تحلیلگر حرفه ای بازار بورس باشید و در آن سود های خوبی کسب کنید.

. توصیه می کنیم به دنبال استادی باشید که به شما کار را بیاموزد چون در مثال بالا هیچ شخصی با خواندن کتاب و مطالب رایگان اینترنتی دندان پزشک نمی شود! و همچنین سرمایه گذار موفق در بازار بورس.

توصیه می کنیم به سایت خانه سرمایه سر بزیند زیرا یکی از آموزشگاه های بسیار عالی بورس است ، **دوره نخبگان بورس** و **یکجای جامع این آموزشگاه** بی نظیر است و همانند استادی می تواند در کنار شما بهترین شیوه موفقیت در بازار بورس را بیاموزد. همچنین اگر عبارت "**مشاوره آموزش**" را به **5000100090** پیامک کنید مشاورین آموزش جهت راهنمایی با شما تماس می گیرند

یادتان نرود بهترین سرمایه گذاری ، سرمایه گذاری بر روی دانش شخصی خودتان است!

شقایق فرهادی پور

فارغ التحصیل مدیریت مالی دانشگاه علوم اقتصادی ، پژوهشگر و تحلیلگر بازار سرمایه